

IZVJEŠTAJ O ANALIZI UTICAJA PROPISA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE

PREDLAGAČ PROPISA

Predsjednik Opštine Nikšić

NAZIV PROPISA

Odluka o pristupanju Sporazumu gradonačelnika za klimu i energiju i izradi Akcionog plana za održivu energiju i klimu

(engl: Sustainable energy and climate action plan - SECAP)

1. Definisanje problema

- Da li je propis posljedica zahtjeva (propisa) na državnom nivou?
- Navesti zakonski odnosno strateški ili drugi osnov za donošenje propisa?
- Da li se propisom utvrđuju sopstvene nadležnosti ili preneseni, odnosno povjereni poslovi lokalne samouprave?
- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Da li problem ima rodnu dimenziju? (ima posebni uticaj na žene)
- Koji su uzroci problema?
- Ko je su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Ne.
- Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 38 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi samoupravi („Službeni list Crne Gore“, br. 02/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22) kojim je propisano da Skupština Opštine u djelokrugu svojih poslova donosi propise i druge opšte akte, a koje je ovlaštenje takođe sadržano u članu 35 stav 1 tačka 2 Statuta opštine Nikšić („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, br. 31/18 i 21/23). Članom 38 stav 1 Statuta opštine Nikšić („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, br. 31/18 i 21/23), propisano je da Skupština opštine u vršenju poslova iz svoje nadležnosti donosi sljedeće akte : Statut Opštine, poslovnik, odluke, rješenja, zaključke, povelje, preporuke, planove, programe i druge akte, a što predstavlja još jedan od pravnih osnova za donošenje predmetne Odluke.
- Riječ je o sopstvenim nadležnostima lokalne samouprave;
- Probleme energetske efikasnosti. Potpisnici Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju se obavezuju na smanjenje emisije CO₂ na lokalnom području za najmanje 55% do 2030. godine kroz unaprijeđenu energetska efikasnost i povećanje korišćenja obnovljivih izvora energije. Takođe, obavezuju se na povećanje otpornosti na klimatske promjene primjenom principa prilagođavanja.

Sporazum podrazumijeva razmjenu iskustava, vizija, rezultata i praksi sa lokalnim i regionalnim vlastima unutar EU i šire putem direktne saradnje u okviru Sporazuma "Global Covenant of Mayors". Akcioni plan za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena izrađuje se prema smjernicama Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju. Podnošenje i evaluacija ovog dokumenta moguća je samo ako je lokalna samouprava potpisnica Sporazuma. Sporazum okuplja preko 10.000 lokalnih vlasti u Evropi, koje se dobrovoljno posvećuju ciljevima EU za klimu i energiju.

- Nema.
- Uzroci problema su prevelika zagađenost okoline i prevelika emisija CO2.
- Posljedice problema su kašnjenje realizacije brojnih projekata iz oblasti zaštite životne sredine, društvenih djelatnosti i drugih projekata koji doprinose održivom ekonomskom rastu i razvoju.
- Građani mogu biti oštećeni usljed ne preduzimanja koraka u cilju smanjenja emisija CO2 i zaštite životne sredine.
- Nedonošenje odluke usporilo bi rješavanje ključnih problema koji se tiču zaštite životne sredine, odnosno, iznalaženje mogućnosti za njihovo prevazilaženje.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Da li bilo koji od ciljeva unapređuje rodnu ravnopravnost?**

- Osnovni cilj donošenja ove Odluke jeste da se na najbolji mogući, racionalan i održiv način iskoriste potencijali opštine na smanjenju emisija CO2, te zaštititi životna sredina.
- Ne .

3. Opcije

- **Zašto je propis neophodan?**
- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasni preferiranu opciju?(koja je rodna dimenzija te opcije; kako preferirana opcija unapređuje rodnu ravnopravnost: status žena i odnose među ženama i muškarcima?)**

- Nakon usvajanja ove Odluke pristupa se izradi Akcionog plana za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena a prema smjernicama Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju. Podnošenje i evaluacija ovog dokumenta moguća je samo ako je lokalna samouprava potpisnica Sporazuma. Sporazum okuplja preko 10.000 lokalnih vlasti u Evropi, koje se dobrovoljno posvećuju ciljevima EU za klimu i energiju. Takođe, dio je Globalnog sporazuma

gradonačelnika, najveće svjetske inicijative usmjerene na smanjenje potrošnje energije, emisija CO₂ te prilagođavanje klimatskim promjenama.

- Da bi došlo do primjene Akcionog plana kojim se konkretno utiče na štetne posljedice, odnosno na smanjenje emisija CO₂ gasa, potrebno je pristupiti Sporazumu gradonačelnika. Da bi se istom pristupilo, Evropska klimatska inicijativa-EUKI, zahtjeva donošenje Odluke od strane Skupština lokalnih samouprava/gradova, kojom će se dati ovlaštenje predsjednicima opština/gradonačelnicima da pristupe u ime Opštine/Grada Sporazumu gradonačelnika koji je tek prva stepenica u rješavanju konkretnog problema.
- Najveći doprinos realizaciji postavljenih ciljeva i mjera za njihovo ostvarivanje daće ljudski resursi koji su na raspolaganju Opštini Nikšić. Biće imenovan koordinator i članovi tima za izradu Akcionog plana za održivu energiju i klimu (SECAP) kao operativno, izvršno i koordinaciono tijelo zaduženo za vođenje procesa izrade SECAP-a. Takođe imenovaće se i savjetodavna grupa za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena, koja će aktivno učestvovati u izradi SECAP-a. Pri navedenim imenovanjima, vodiće se računa o rodnoj ravnopravnosti i senzitivnosti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne?
- Koje troškove ili uštede će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove kojeće on stvoriti?
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenjem ove Odluke stvorice se nove mogućnosti, korišćenje, prirodnih i drugih resursa u cilju zaštite životne sredine i dr.
- Primjena ove Odluke neće izazvati troškove građanima i privredi;
- Odlukom se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta lokalnih samouprava odnosno budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu lokalnih samouprava odnosno budžetu Crne Gore za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

- Da li propis utiče na visinu prihoda jedinice lokalne samouprave odnosno prihoda budžeta Crne Gore i kako ?
- Ko je potencijalni korisnik budžeta za implementaciju propisa (u kojem procentu bi korisnici mogli biti muškarci, a u kojem žene? Da li implementacija budžeta može biti uzrok neravnopravnosti između muškaraca i žena?)

- Sredstva za realizaciju ove Odluke, te Akcionog plana za održivu energiju i klimu (SECAP) koji proističe iz iste, potrebno je obezbjediti iz raznih izvora: Budžeta Opštine, Budžeta Crne Gore i EU fondova.
- Tokom određenog vremenskog perioda, u zavisnosti od sprovođenja SECAP-a.
- Ne još uvijek, izrada budžeta za narednu godinu još nije otpočela.
- Plan ne utiče na visinu prihoda jedinice lokalne samouprave odnosno prihoda budžeta Crne Gore.
- Korisnici budžeta za implementaciju propisa su građani i građanke Nikšića. Budžet ne može biti uzrok za neravnopravnost između muškaraca i žena.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Da li su predstavnice ženskih udruženja bile uključene u konsultacije?
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Pri izradi ove Odluke je korišćena ekspertska podrška Evropske klimatske inicijative-EUKI, na način da je zatražena podrška i smjernice.
- U toku izrade je konsultovan "FORS Montenegro" kao posrednik i učesnik na projektu "GREEN KICK", kao i eksperti iz pojedinih oblasti.
- Nijesu bile uključene predstavnice ženskih udruženja.
- Uvažene su sve sugestije i komentari koji su rezultirali predmetnom Odlukom.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Za implementaciju konkretne mogu se javiti problemi u vidu raspoloživosti stručnih lica koja je potrebno angažovati na izradi i sprovođenju Akcionog plana

za klimu i energiju, a koji će se prevazići na način što će se ta lica u manjem obimu opterećivati redovnim radnim zadacima u onoj mjeri u kojoj je to moguće.

- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva je pristupanje Sporazumu gradonačelnika, te završetak planiranog Akcionog plana po istom.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene biće za Odluke biće zadužen koordinator, članovi tima i savjetodavna grupa za izradu Akcionog plana za održivu energiju i klimu.

Datum i mjesto

Nikšić, 12. 07. 2024. godine

Predsjednik

Marko Kovačević

